

CONCURSUL DE MATEMATICĂ APLICATĂ „A. HAIMOVICI”
– ETAPA LOCALĂ, 10.02.2024 –

CLASA a XI-a

SECȚIUNEA H2 - filiera teoretică, profil real, specializarea științele naturii

SOLUȚII ȘI BAREME ORIENTATIVE

Notă: Fiecare subiect se punctează de la 0 la 7 puncte. Se acordă numai punctaje întregi. Orice altă rezolvare se asimilează conform baremului.

Enunț subiect 1:

Se consideră funcția $f: D \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \frac{x^3 + ax - 2a}{x^2 - x}$, $a \in \mathbb{R}$, iar D este domeniul maxim de definiție al funcției f .

4p a) Pentru $a = 2$ determinați distanța dintre punctele în care asimptota oblică la graficul funcției intersectează axele de coordonate.

3p b) Determinați valorile parametrului real a pentru care graficul funcției are o singură asimptotă verticală.

Detalii rezolvare	Barem asociat
a) $D = \mathbb{R} \setminus \{0, 1\}$, $f(x) = \frac{x^3 + 2x - 4}{x^2 - x}$	1p
Dreapta d de ecuație $y = x + 1$ este asimptotă oblică la graficul funcției f	1p
$d \cap Ox = \{A(-1, 0)\}$, $d \cap Oy = \{B(0, 1)\}$	1p
$AB = \sqrt{2}$	1p
b) $x = 0$ soluția ecuației $x^3 + ax - 2a = 0 \Rightarrow a = 0 \Rightarrow f(x) = \frac{x^2}{x-1}$ și dreapta de ecuație $x = 1$ este singura asimptotă verticală	1p
$x = 1$ soluția ecuației $x^3 + ax - 2a = 0 \Rightarrow a = 1 \Rightarrow f(x) = \frac{x^2 + x + 2}{x}$ și dreapta de ecuație $x = 0$ este singura asimptotă verticală	1p
Pentru $a \in \mathbb{R} \setminus \{0, 1\}$ funcția are 2 asimptote verticale cu ecuațiile $x = 0$ și $x = 1$, deci $a \in \{0, 1\}$	1p

Enunț subiect 2:

Se consideră matricele $A, B \in M_2(\mathbb{R})$.

3p a) Arătați că $\text{tr}(AB) = \text{tr}(BA)$, unde $\text{tr}(A)$ este urma matricei A .

4p b) Determinați toate perechile de numere reale (x, y) , știind că $AB = \begin{pmatrix} x & 10 \\ 12 & y \end{pmatrix}$ și $BA = \begin{pmatrix} 10 & 5 \\ 24 & 20 \end{pmatrix}$.

Detalii rezolvare	Barem asociat
a) Fie $A = \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix}$ și $B = \begin{pmatrix} x & y \\ z & t \end{pmatrix} \Rightarrow AB = \begin{pmatrix} ax + bz & ay + bt \\ cx + dz & cy + dt \end{pmatrix}$, $BA = \begin{pmatrix} ax + cy & bx + dy \\ az + ct & bz + dt \end{pmatrix}$	2p
$\text{tr}(A) = ax + bz + cy + dt$, $\text{tr}(B) = ax + cy + bz + dt \Rightarrow \text{tr}(A) = \text{tr}(B)$	1p

b) Conform punctului a), $x + y = 30$ și, din $\det(AB) = \det(BA) \Rightarrow xy = 200$	2p
Deci perechile sunt $(10, 20)$ și $(20, 10)$	2p

Enunț subiect 3:

Se consideră determinantul $D(x, y) = \begin{vmatrix} \sqrt[3]{x} & \sqrt[3]{y} & \sqrt[3]{x + \sqrt[3]{y}} \\ \sqrt[3]{y} & \sqrt[3]{x + \sqrt[3]{y}} & \sqrt[3]{x} \\ \sqrt[3]{x + \sqrt[3]{y}} & \sqrt[3]{x} & \sqrt[3]{y} \end{vmatrix}$, cu $x, y \in \mathbb{R}$.

4p a) Calculați $D(\sin^2 \alpha, \cos^2 \alpha)$, unde $\alpha \in \mathbb{R}$.

3p b) Rezolvați în mulțimea numerelor reale inecuația $\sum_{k=1}^{2024} D(x, k) \geq 0$.

Detalii rezolvare	Barem asociat
a) $D(x, y) = \begin{vmatrix} \sqrt[3]{x} & \sqrt[3]{y} & \sqrt[3]{x + \sqrt[3]{y}} \\ \sqrt[3]{y} & \sqrt[3]{x + \sqrt[3]{y}} & \sqrt[3]{x} \\ \sqrt[3]{x + \sqrt[3]{y}} & \sqrt[3]{x} & \sqrt[3]{y} \end{vmatrix} = 2(\sqrt[3]{x + \sqrt[3]{y}}) \begin{vmatrix} 1 & \sqrt[3]{y} & \sqrt[3]{x + \sqrt[3]{y}} \\ 1 & \sqrt[3]{x + \sqrt[3]{y}} & \sqrt[3]{x} \\ 1 & \sqrt[3]{x} & \sqrt[3]{y} \end{vmatrix}$	1p
$D(x, y) = 2(\sqrt[3]{x + \sqrt[3]{y}}) \begin{vmatrix} 0 & \sqrt[3]{y} - \sqrt[3]{x} & \sqrt[3]{x} \\ 0 & \sqrt[3]{y} & \sqrt[3]{x} - \sqrt[3]{y} \\ 1 & \sqrt[3]{x} & \sqrt[3]{y} \end{vmatrix} = 2(\sqrt[3]{x + \sqrt[3]{y}}) \left[-(\sqrt[3]{x} - \sqrt[3]{y})^2 - \sqrt[3]{xy} \right]$ $= -2(\sqrt[3]{x + \sqrt[3]{y}}) (\sqrt[3]{x^2} - \sqrt[3]{xy} + \sqrt[3]{y^2}) = -2(x + y)$	2p
$D(\sin^2 \alpha, \cos^2 \alpha) = -2(\sin^2 \alpha + \cos^2 \alpha) = -2 \cdot 1 = -2$.	1p
b) $\sum_{k=1}^{2024} D(x, k) = D(x, 1) + D(x, 2) + D(x, 3) + \dots + D(x, 2024) =$ $= -2[(x + 1) + (x + 2) + (x + 3) + \dots + (x + 2024)]$	1p
$\sum_{k=1}^{2024} D(x, k) = -2 \left[2024x + \frac{2024 \cdot 2025}{2} \right]$	1p
Inecuația devine: $-2 \left[2024x + \frac{2024 \cdot 2025}{2} \right] \geq 0 \Leftrightarrow x \leq -\frac{2025}{2} \Leftrightarrow x \in \left(-\infty, -\frac{2025}{2} \right]$	1p

Enunț subiect 4:

7p Determinați $k \in \mathbb{Z}$ pentru care funcția $f: \mathbb{R}^* \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \begin{cases} \frac{\ln[\cos(4k+1)x]}{x^2}, & x > 0 \\ \frac{\sqrt{1-x}-1}{x}, & x < 0 \end{cases}$ are limită în

punctul $x = 0$.

Detalii rezolvare	Barem asociat
$\lim_{\substack{x \rightarrow 0 \\ x < 0}} f(x) = \lim_{\substack{x \rightarrow 0 \\ x < 0}} \frac{\sqrt{1-x} - 1}{x} = \lim_{\substack{x \rightarrow 0 \\ x < 0}} \frac{1-x-1}{x(\sqrt{1-x}+1)} = \lim_{\substack{x \rightarrow 0 \\ x < 0}} \frac{-1}{\sqrt{1-x}+1} = -\frac{1}{2}$	2p
$\lim_{\substack{x \rightarrow 0 \\ x > 0}} f(x) = \lim_{\substack{x \rightarrow 0 \\ x > 0}} \frac{\ln[\cos(4k+1)x]}{x^2} = \lim_{\substack{x \rightarrow 0 \\ x > 0}} \frac{\ln[1+(\cos(4k+1)x-1)]}{x^2} =$ $\lim_{\substack{x \rightarrow 0 \\ x > 0}} \frac{\ln\left[1+\left(-2\sin^2\frac{(4k+1)x}{2}\right)\right]}{-2\sin^2\frac{(4k+1)x}{2}} \cdot \frac{-2\sin^2\frac{(4k+1)x}{2}}{\frac{(4k+1)^2 x^2}{4}} = -2 \cdot \frac{(4k+1)^2}{4} = -\frac{(4k+1)^2}{2}$	3p
f are limită în $x=0$ dacă $\lim_{\substack{x \rightarrow 0 \\ x < 0}} f(x) = \lim_{\substack{x \rightarrow 0 \\ x > 0}} f(x) \Leftrightarrow -\frac{1}{2} = -\frac{(4k+1)^2}{2} \Leftrightarrow 4k+1 = \pm 1$ și, cum $k \in \mathbb{Z}$, se obține $k=0$	2p